

KLAS

Tekst: Max Mandarijn, 2026

Illustraties: Elfie Boumans, 2026

Colofon

Titel

Klas

Auteur

Max Mandarijn

Illustraties

Elfie Boumans

Vormgeving en DTP

DTPservice

Uitgave

Uitgegeven in samenwerking met: Boekenmakers

Jaar van uitgave

2026

ISBN

978-94-6534-724-0

Copyright

© 2026 Max Mandarijn. Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende, behoudens de uitzonderingen die bij de wet zijn toegestaan.

Inleiding

Een doodgewone klas in een doodgewone school in een doodgewone plaats in ons doodgewone landje. Het aantal klassen, het aantal leraren, het aantal kinderen, het is allemaal gemiddeld. Gemiddeld in Nederland wil zeggen dat er 220 leerlingen op de school zitten met in elke klas 26 leerlingen en het schoolgebouw is 41 jaar oud. Wat het een ongewone klas maakt in deze doodgewone school in deze doodgewone plaats in ons doodgewone landje zijn de leerlingen. Leerlingen maken elke klas uniek. De leerlingen en de leraar of lerares, laten we die niet vergeten. Zij hebben elkaar niet gekozen. Dat ze zo bij elkaar zitten, berust puur op toeval. En dat is overal zo. Elk jaar gaan meer dan honderdenvijftig duizend kinderen voor het eerst naar één van de zesduizend vijfhonderd en tweeënzestig basisscholen in Nederland. Er zit geen selectie achter of kind nummer 30.287 en kind nummer 346 en kind nummer 118.539 bij elkaar worden geplaatst. Nou ja, het is niet helemaal toevallig: ze wonen bijna altijd in dezelfde stad, komen vaak uit dezelfde buurt en sommige kinderen kennen elkaar al van de straat waar ze wonen. Maar dat een kind in bijvoorbeeld Bruinisse woont en niet in Groenbeek hangt vaak wel van toeval af. Moeder is er geboren, of één van de ouders vond er een baan en het gezin is daarheen verhuisd. Echt, het is puur toeval dat leerlingen op dezelfde school in dezelfde klas zitten.

De 24 leerlingen in Klas hebben allen hun eigen verleden, wensen en bijzonderheden. Die bepalen wie er vrienden worden met elkaar en wie niet. Dat Mo en Nerd vrienden worden en niet Mo en Lucas, dat is geen toeval. Mensen zoeken elkaar op als ze herkenning zien in de ander. Dat kan soms van één kant komen, dan komt de vriendschap niet tot bloei. Een voorbeeldje, dat echt is gebeurd. Janco heeft het syndroom van Down. Hij zat in de kleuterklas bij Lucas. Janco wilde heel graag bij Lucas thuis spelen en vroeg dat ook steeds als de school uitging. Maar Lucas wilde dat niet.

- Mama, ik wil niet met Janco spelen.

- Dan zeg je dat tegen Janco manneke.

Maar Lucas was niet zo'n durfal om dat zomaar te zeggen. Maar hij dacht er wel over na en verzamelde elke dag extra moed om het te zeggen tegen Janco, als hij het weer zou vragen. Vier dagen later kwam Janco aan de deur, ze woonden namelijk niet ver van elkaar. Heel timide vroeg hij:

- Mag ik bij jou spelen?

- IK WIL NIET MET JE SPELEN.

Je ziet aan de hoofdletters dat Lucas dat luid en duidelijk riep. Hij had zoveel moed verzameld als een te hard opgepompte ballon en riep dat veel te hard natuurlijk. De arme Janco deinsde achteruit en vroeg het nooit meer. Zij werden dus geen vrienden.

Laat ik het in deze inleiding hierbij laten. Lees hoe leerlingen in een klas vrienden en onvrienden worden, hoe vrienden elkaar kunnen helpen en teleurstellen en hoe onvrienden ook vrienden kunnen worden.

Inhoud

Inleiding	3
Mark-Miewie	7
Finn Flapuit	17
Mo De Vogelverschrikker	25
Nerd, Bassie en Willem	35
Vera, aap, lam, hond, schaap	43
Emma, achter gesloten deuren	51
Nora en Fendi	59
Julia kan het niet laten	69
Sam, goed, beter, best	77
Sem maakt een keus	87
Anna, meidendag	95
Artur, dzień dobry	103
Adam loves Eva	111
Luca en Lilian	119
Levi Wolfje	127
Milou geeft een 10	135
Sophie & Buddy	141
Mina, brandweerlied	151
Lucas Bouwputje	159
Olivia, het lieveheersbeestje	167
Rayan, haar tijd ver vooruit	177
Noah is niets	185
Yoko, zonnekind eet augurk	191
Eva	199
Juf	201

Mark-Miewi

Mark hoort tromgeroffel in de verte en wordt wakker van de regen die klettert op het schuine dak waaronder zijn hoogslaper staat. Als hij zijn jas aantrekt om naar school te gaan zegt mama:

- Het heeft de hele nacht geregend. Je moet je laarzen aantrekken, er liggen overal plassen.

Dat haat hij, met laarzen aan naar school. Hij stampet met zijn laarzen door de plassen.

- Stomme zeiklaarzen. Stomme zeikregen. Stomme zeikplassen. Stomme zeikschool.

Bij een grote plas blijft hij staan en kijkt hij naar beneden, naar de schaduw van zichzelf. Dan tilt hij zijn rechtervoet op en het water spat als bij een granaatinslag alle kanten op, er is niets meer over van zijn schaduw. En zijn broespipen zijn kledternat. Maar dat kan hem niet schelen.

- Schelen zijn de mooiste niet,

zei zijn oma, toen hij zei: dat kan me niet schelen. Mama vond dat niet aardig van oma:

- Mensen die scheel zijn, kunnen er ook niets aan doen.

- Je mag zeker ook niet zeggen: zo stom als een varken, zei oma dan,

- dat is dan niet leuk voor het varken.

Oma hield van grapjes, mama veel minder. Als Mark in de plas blijft staan en naar beneden kijkt, ziet hij langzaam maar zeker zijn eigen gezicht weer terugkomen. De schaduw ervan. Dat is genoeg, hij weet toch wel hoe hij eruit ziet. Hij springt nu met beide voeten tegelijk in de plas. Het water spat alle kanten op, maar niet op zijn broek. Nu denk je misschien dat Mark een hekel aan zijn schaduw heeft, of aan zichzelf, maar dat is zeker niet het geval. Niet alles wat je doet, heeft een diepere betekenis. Vaak doe je dingen zonder erover na te denken. Je zingt een liedje over een dikke hond met korte pootjes als je samen met een vriendje naar school loopt. Je denkt er dan niet over na, dat de moeder van dat vriendje net zo dik is als dat hondje. Of je gooit een steen in het

water. Je zou een vis kunnen raken. Of je slaat met een tak op een hek. Je zou dat hek kunnen beschadigen. Of een verborgen vogelnestje. Vraag niet waarom, die dingen doe je zomaar, niemand die je heeft verteld dat je dat moet doen, je hebt geen reden om het te doen, je doet het gewoon. Zoals kleuteraapjes elkaar achtervolgen in de dierentuin. Soms heeft het wel een reden, dan ben je boos of verdrietig en wil je dat niet, dan helpt het om te klootzakken en te klooiën, zoals papa soms zegt.

- Foei papa,
- zegt mama dan,
- dat zeg je toch niet!

Mark loopt de klas in, zoals altijd druk pratend. Naar school gaan vindt hij niks, maar als hij eenmaal op school is, heeft hij het prima naar zijn zin. Plots blijft hij stokstijf en versteend staan. Hij verandert natuurlijk niet echt in een stok of een steen, maar hij staat daar wel zonder te bewegen en hij vergeet te ademen. Als we in zijn hoofd kruipen, dan zien we aan het raam een engel zitten, serieus, een echte meisjesengel, de omgeving is vaag geworden, zonder geluid, alleen haar gezicht, twee helderblauwe ogen die hem aankijken tot in zijn ziel, blond haar als een zonnekrans om haar heen met links en rechts een gele en blauwe strik en haar mond die naar hem glimlacht - boem boem boem boem - zijn hart begint gelukkig weer te slaan, maar nu heel snel. Klasgenootjes botsen tegen hem aan en hij schudt met zijn hoofd om wakker te worden, maar hij droomt niet, ze zit daar nog steeds.

- Mark, ga snel naar je plaats, we gaan beginnen met de les,
- zegt Juf,
- ik wil jullie vertellen over ons nieuwe klasgenootje.

Hij gaat op zijn plek zitten, dat is toevallig achter haar en aan het einde van de ochtend heeft hij elk blond haartje gezien en geteld. Het zijn er honderdduizend en vijfentwintig, hij weet het zeker.

Onderweg naar huis loopt hij met zijn hoofd in de wolken. Dat zeggen ze als iemand heel blij is en niet zo goed oplet, omdat je door de wolken

niet alles ziet wat eronder gebeurt. Beter zou zijn als je zegt dat je met je hoofd boven de wolken loopt, want daar schijnt de zon en ziet alles er vrolijk en blij uit. Maar ja, dat zeggen ze nu eenmaal niet. Zelfs in de Engelse, Duitse en Franse taal zeggen ze in de wolken, dus daar houden we het maar op. Met zijn hoofd in de wolken komt Mark op de automatische piloot thuis. Zonder de straat te zien waar hij elke dag doorheen loopt als hij van school naar huis gaat, hij wacht automatisch netjes bij het zebrapad tot er geen auto meer aankomt en hij loopt zonder erg langs het voetbalveldje, gaat dan linksaf, en rechtsaf, en weer linksaf naar zijn huis, opent het tuinhekje en de achterdeur en met zijn hoofd nog steeds in die wolken gaat hij aan tafel zitten om te gaan eten. Hij vergeet zelfs Hoi Mama te zeggen.

- Zo ben je daar, goedemiddag Mark.
- Oh, hoi mama.
- Wat wil je op je boterham? Pindakaas?
- Ja lekker.
- Heb je nog wat beleefd op school?
- We hebben een nieuwe leerling.
- Hoe heet hij?
- Zij. Ze heet Eva. Ze komt uit Oekraïne.
- Weet je dat oma daar ook vandaan kwam?
- Echt?
- Ze is daar geboren en gevlucht in de oorlog, voor de Duitsers. De nazi's.
- Dat wist ik niet.
- Oma praatte er liever niet over. Is het een leuk meisje? Oh, ik zie het al.
- Wat zie je dan? Er is niets!
- Je krijgt een rood hoofd als ik vraag of het een leuk meisje is.
- Er is niets, zeg ik toch!
- Ok Miewie.

Miewie, zo noemde oma hem.

De volgende dag maakt Eva vriendinnen met Vera, Nora en Yoko. Ze lezen met elkaar en oefenen rekensommen. Ze giechelen. Hij luistert hun gesprekken af. Eva zegt dat ze al een half jaar in Nederland woont. Ze spreekt al goed Nederlands.

- Lezen vind ik leuk,
zegt ze tegen Irene.

- Sommen vind ik moeilijk.

Rekenen, denkt Mark, daar is hij goed in. Aan het eind van de les trekt hij de stoute schoenen aan. Hij wacht tot iedereen het lokaal verlaten heeft en vraagt aan Juf of hij morgen Eva zal helpen met rekenen.

- Ik hoorde dat ze dat moeilijk vindt.

- Lief dat je het aanbiedt Mark, maar Eva is nog lang niet zover als jij, Nora en Yoko doen het prima, ze leren er zelf ook van.

Onderweg naar huis denkt hij dat hij iets moet verzinnen om haar aandacht te trekken. *Hij zal haar op haar schouder tikken en fluisteren dat zijn oma ook geboren is in Oekraïne. Ze zal dan vragen:*

- *Echt? Waar heeft ze gewoond dan?*

Hij zal dan zeggen:

- *Dat weet ik niet, dat moet ik aan mijn moeder vragen.*

Dan zal hij zeggen dat zijn oma soms woorden gebruikte waarvan zijn moeder de betekenis niet meer weet. Dan zal hij vragen of ze een keer na school mee naar zijn moeder wil gaan, om die woorden te vertalen.

- *Weet je dan niet één woord,*
zal ze vragen. Dan zal hij zeggen:

- *Ja, ze zei soms: Ik ga naar dom, maar daar snapte ik niets van. Maakte ze een grapje? Of ging ze naar iemand die Dom heette? Weet jij wat dat betekent?*

Dan zal ze lachen en zeggen:

- *Oké, dat vertel ik je na de les oke?*

Dan zal zij met hem meegaan en bij hem thuis gaan spelen.